

KURJER WILEŃSKI

NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY

AKCJA I ADMINISTRACJA: Wilno, Jagiellońska 3. Telefon: Redakcji 79, Administracji 99. Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 2—3 popoł. Sekretarz redakcji przyjmuje od godz. 1—3 popoł. Administracja czynna od godz. 9—3 popoł. Rękopisów Redakcja nie zwraca. Dyrektor wydawnictwa przyjmuje od godz. 1—3 popoł. Ogłoszenia są przyjmowane: od godz. 9—3 i 7—9 wiecz. Konto czekowe P. K. O. Nr. 80.750. Drukarnia — ul. 5-to Jańska 1, Telefon 3-40.

CENA PRENUMERATY: miesięcznie z odnośnikiem do domu lub przesyłką pocztową 4 zł. ZAGRANICĄ 7 zł. CENA OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetryowy przed tekstem—75 gr., w tekście 60 gr., za tekstem—30 gr., kronika redakc., komunikaty—70 gr. za mm. jednoszp., ogłoszenia nieustanowione—30 gr. za wyraz. Do tych cen dolicza się: za ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne 50%, za zastrzeżeniem miejsca 25%, w numerach niedzielnych i świątecznych 25%, zagraniczne 100%, zamiejscowe 25%. Dla poszukujących pracy 50% zniżki. Za numer dowodowy 20 gr. Układ ogłoszeń 6-cio tamowy, za tekstem 10-ciołamowy. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń.

Przeszłość i teraźniejszość Kłajpedy.

W pierwszej połowie XIII w. Zakon rycerski Im. Najśw. Panny Jerozolimskiej osiadł w ujściu Wisły i Pregoi, a Zakon Kawalerów Mieczowych zagarnął się w wyłotu Dźwiny i Lelupy. Rozszerzając swe dzierżawy, przez podobój nadbrzeża morskiego „Krzyżacy” szli ku północy, a „Mieczowcy” — ku południowi. I spotkali się wreszcie przy ujściu Niemna. Po zlaniu się w jeden ustrój prawny obu zakonów w r. 1237, przystąpiono do dźwignięcia twierdzy nadmorskiej u styku ziem podbiałych.

W r. 1253 przy cyplu północnym mierzei Kurońskiej stanął zamek i rezydencja biskupa, a później miasto, zwane Kłajpedą. Strzelisty łuk granicy kurlandzko-żmudzkiej przecinał się tu z łukiem dolnego biegu Niemna, Kłajpeda zajęła przeto miejsce zwornika w sklepieniu gótyckiem. Stała się widomym symbolem wykończonego gmachu przemocy germańskiej nad ludami bałtyckimi.

Jeszcze bezmała dwa stulecia toczył Niemen swe fale ku Bałtykowi od tej chwili, nim zwycięstwo grunwaldzkie znalazło (nieskory i niezapalny) wyraz w układzie melneńskim pomiędzy Witoldem Wielkim a Zakonem w r. 1422.

Mocą tej umowy przez zachodnią Żmudź przenizano linię graniczną, odcinając pas nadbrzeżny, trzy mile szeroki od rdzennej ziemi litewskiej i oddano władcom nowego zamku i miasta Kłajpedy.

Utworzona w danym momencie granica pozostawała nienaruszoną 500 lat, skazując odłam ludu litewskiego, zamieszkujejący tę nadmorską wstęgę Żmudzi na nieuniknioną germanizację.

Ale przyszła wówczas i rekompensata. Traktat melneński wrócił Litwie kraj „Zapuszczański”, dzisiejszą Suwalszczyznę, pozostającą 2 wieki uprzednio w niewoli krzyżackiej. Niemen przestał dzielić od tej chwili ziemie litewskie na obce sobie krainy. Rozwiała się prawda wieku XIV-go, uwieczniona przez Wieszczę w słowach:

„Tak Niemen, dawniej sławny z gościnności, Łączący bratnich narodów dzierżawy, Już teraz dla nich był progiem wieczności...”

Los chciał, że właśnie z tych nizin „zapuszczańskich”, które tyle w XIII i XIV stuleciu wycierpiał od Krzyżaków — wyszło odrodzenie narodu. Suwalszczyzna stała się w końcu w XIX prawdziwym Piemontem Litwy.

Aż wreszcie i los Kłajpedy się przesiłił. Równy po pięciuset latach pękła granica traktatu melneńskiego. W r. 1923 odrodzone państwo Litwa powróciła do władzy nad ujściem Niemna, Kłajpedą i częścią północną mierzei Kurońskiej.

Należy sobie zdać sprawę, że dopiero z chwilą uzyskania portu kłajpedzkiego młoda Republika Litewska weszła istotnie do grona państw „bałtyckich”; zdobyła głęboki, niekropowany oddech na morze. Państwowość litewska w tym momencie ujęła w dłonie niezastąpiony dla niej nieczym atrybut niezależności gospodarczej, a więc i przesłankę istotną do utwierdzenia odrodzonego bytu politycznego. Kłajpeda dla Litwy Niepodległej jest tem, czem Gdańsk i Gdynia dla Polski. Myśl państwowa dzisiejszej Litwy poczyna to rozumieć coraz powszechniej.

Delta Niemna, zarówno jak i handlowe jego ujście — Kłajpeda powróciła do gospodarstwa dolnej połowy basenu tej rzeki. Niestety jednak nie służą one dobrodziejstwu wszystkich

ziem, ciężących ku wyłotowi morskiemu w Kłajpedzie. Zatarę z Polską odziedziczenia historycznego Polaków i Litwinów... Fakt ten ciąży dziś i ciężać będzie w przyszłości coraz istotniej na konieczności państwowych Litwy w jednym jej porcie morskim. Przesadną wagę nadano idei nienawiszczy w wychowaniu poczucia narodowego młodej Litwy: Mściwa to siła. Kosztuje dużo zdrowia moralnego wychowanków, a często, jak i w tym przykładzie bierze ofiary z walorów materialnych. Nie trzeba być prorokiem, by wspominać, że inaczej wyglądałby statut kłajpedzki w wypadku zgodnego pojęcia Polski i Litwy.

Traktat wersalski w art. 99 (za inicjatywą polskiej delegacji na kongres pokojowy w Paryżu) oderwał w r. 1919 od Prus Wschodnich obwód Kłajpedy i przekazał nad nim władzę zwierzchnią 5-ciu głównym mocarstwom sprzymierzonym. Miały być one piastunami tego portu do czasu, nim się ustali ustrój polityczny zlewiska niemieckiego. Ideą tego zamierzenia było połączenie „ust z płucami”; przywrócenie integralności gospodarczej obszarom basenu Niemna. Stało się jednak inaczej.

Sklócona z Polska Litwa sięgnęła z bronią w rękę w r. 1923 po Kłajpedę. Zachód zgodził się na to fait accompli i usankcjonował go „konwencją kłajpedzką” z 8 maja 1924 r. pomiędzy Litwą a głównymi mocarstwami Ententy w Paryżu.

Restytucja praw Litwy nad obszarem Kłajpedy została po pięciuset latach dokonana. Ale niezupełnie. Obszar kłajpedzki uzyskał bowiem autonomię terytorjalną z daleko idącymi uprawnieniami. Art. 2 „Konwencji” rozciąga je na dziedzinę: prowadząca, administracyjną i skarbową.

Dzisiaj około 80 proc. ludności kłajpedzkiej uważa się w duszy za Prusaków i ciąży kulturalnie, oraz politycznie nie do Litwy a do Niemiec. Sejmik autonomiczny Kłajpedy, wychodzący z 5-cioprzymiotnikowych wyborów, liczy w swym składzie na 29 posłów zaledwie 5-ciu Litwinów.

W tych warunkach jest rzeczą zrozumiałą, że i szef autonomicznego rządu Kłajpedy t. zw. „Dyrektorjatu” jest osobą bardziej nadającą się na męża zaufania Berlina, niż Kowna. Zgodnie ze statutem kłajpedzkim szefa Dyrektorjatu mianuje rząd litewski w osobie gubernatora, ale utrzymuje przy władzy zaufanie sejmiku. Dyrektorjat upada w chwili, gdy utraci to zaufanie. Sejmik zaś, oparty na znacznej większości niemieckiej, holduje sympatjom politycznym, które dalekie są od myśli scelenia Kłajpedy z Litwą pod względem duchowym i każdym innym.

A więc statut autonomiczny Kłajpedy w obecnej jego budowie prawnej, staje się znakomitym instrumentem w ręku polityki pruskiej i całego nacjonalizmu niemieckiego. Służy on pielegnowaniu w nieskończoność ducha irredenty wśród ludności obwodu kłajpedzkiego.

W tem miejscu spoczywa jądro zatargu obecnego pomiędzy Litwą a Niemcami w sprawie kłajpedzkiej. Przedstawiciel rządu litewskiego w Kłajpedzie, gubernator tamtejszy, P. Merkis jest człowiekiem jasnej myśli i energicznej ręki. Usunął on ze sta-

nowiska szefa Dyrektorjatu, Niemca kłajpedzkiego p. Boettchera w chwili, gdy miał w ręku dowody niewątpliwie jego nieojalności wobec państwa. Jest to oczywiście paljatyw. Radykalnym środkiem byłoby usunięcie źródła autorytetu politycznego p. Boettchera — sejmiku. Zadanie niełatwe. Nietylko tu chodzi bowiem o formalną konieczność podeptania w takim wypadku konwencji kłajpedzkiej, a istotniejszą jednak trudnością jest wzrastająca siła Niemiec w życiu politycznym Europy obecnej doby. P. Boettcher opiera się na małym sejmiku kłajpedzkim. Ale mały sejmik Kłajpedy czerpie swe natchnienie z wielkomocarstwowej polityki Niemiec dzisiejszych. Przeciwnie temu prądowi w pojedynkę Litwa nie posiada żadnej możliwości. Tem bardziej, że w handlu międzynarodowym jest od swego przeciwnika głęboko i istotnie uzależniona.

Trudność Litwy przy obronie jej kłajpedzkich interesów życiowych w Genewie potęguje jeszcze jedna okoliczność istotnie groteskowa. Niemcy żądają od Litwy ścisłego wypełnienia konwencji kłajpedzkiej, która jest, w sensie prawnym, pochodnym tworem traktatu wersalskiego.

Rzesza Niemiecka stanęła w ten sposób pośrednio w roli stróża umowy międzynarodowej, zwalczając przez nią tak zaciekle zawsze i wszędzie.

Czy delegaci mocarstw zachodu w Radzie Ligi Narodów będą mieli łatwe zadanie w takich okolicznościach? Czy sympatja dla konieczności życiowych Litwy, możliwa w tym wypadku, pozwoli im na pobłażanie w warunkach przy których Rzesza Niemiecka staje się obrońcą świętości traktatu wersalskiego?

Trudno o jaskrawszy paradoks polityczny.

W przededniu wielkiej ofensywy japońskiej Proklamowanie państwa mandżurskiego.

TOKJO, 18.II. (Pat). W Mukdenie proklamowano niezależne państwo mandżurskie. Ustrój tego państwa stanowi formę pośrednią między republiką a monarchią. Na czele stoi stały komitet wykonawczy. W skład nowego państwa wchodzi prowincja: Mukden, Koryn, Hei-Lung-Kiang, a także okręg Je-Hol. Omawiając powstanie nowego państwa, przedstawiciel ministerstwa spraw zagranicznych oświadczył, że Japonia uzna państwo mandżurskie tylko w razie, o ile będzie ono miało wszelkie cechy państwa niezależnego.

Zerwanie rokowań chińsko-japońskich

SZANGHAI, 18. 2. (Pat). Dzisiejsze zebranie delegatów Chin i Japonii nie dało żadnych rezultatów. Prawdopodobnie Japonia przedstawi swe życzenia w formie ultimatum, wyznaczając termin 24 godzin na wycofanie wojsk chińskich, poczem w razie sprzeciwu Chin rozpocznie się wielka ofensywa japońska.

Gen. Fen, przedstawiciel Chin, oświadczył, że jest najzupełniej niemożliwa zgoda na wymagania Japończyków, którzy żądają zupełnego znie-

Ultimatum.

SZANGHAI, 18. 2. (Pat). Japończycy wręczyli Chińczykom ultimatum, żądające przerwania wszelkiej akcji nieprzyjacielskiej oraz całkowitego wycofania 19-jej armji chińskiej na odległość 20 km. od granicy międzynarodowej koncesji w Szanghaju najdalej w sobotę. O ile wojska chińskie wycofają się, wojska japońskie nie posuną się naprzód z terytorjum, przylegającego do Hong-Kou, nie otworzą ognia, powstrzymają się od

bombardowania i nie będą ścigały wojsk chińskich. Wszelka działalność antyjapońska musi ustać. Specjalna komisja ankietowa będzie wysłana, a żeby przekonać się, czy wycofanie wojsk chińskich jest całkowite, czy też nie. Bezpieczeństwo życia i mienia Japończyków musi być zagwarantowane. Japończycy zastrzegają sobie swobodę działania, o ile powyższe warunki nie będą przyjęte.

Jeszcze próba pokojowa.

TOKJO, 18. 2. (Pat). Agencja Reutersa podaje: Konsul japoński w Szanghaju otrzymał polecenie wręczenia ul-

timatum japońskiego gen. chińskiemu Tsaui, dowódcy 19 armji. Konsul, widząc jednak, że jest jeszcze nadzieja

Na konferencji rozbrojeniowej. Niemieckie propozycje rozbrojeniowe.

GENEWA, 18. 2. (Pat). Dzisiaj ogłoszone zostały niemieckie propozycje rozbrojeniowe.

W uwagach wstępnych delegacja niemiecka oświadcza, że Niemcy są rozbrojeni i że ich rozbrojenie powinno stanowić linię wytyczną dla rozbrojenia wszystkich członków Ligi, i oświadcza, że zdaniem rządu niemieckiego może odtąd istnieć tylko system rozbrojenia jednakowy dla wszystkich.

Propozycja niemiecka obejmuje zniesienie obowiązkowej służby wojskowej, a w razie gdyby ona nie miała miejsca, ograniczenie wyszkolenia rezerwy, dalek zakaz używania policji i żandarmerji w służbie wojskowej, zakaz ciężkiej artylerji poza fortecami, ograniczenie kalibru armat wewnątrz fortec, zakaz czołgów, ustalenie dla każdej kategorii broni maksymalnej wyży w każdym państwie, zakaz budowy i utrzymywania fortec w pobliżu granic, ograniczenie tonnażu okrętów wojennych, zupełne zniesienie

Siły zbrojne Republiki Litewskiej.

„Iskra” donosi z Genewy, że dziś została ogłoszona dalsza seria danych o sile zbrojeniowej poszczególnych państw m. in. i Litwy.

lotnictwa wojskowego, zniesienie materiału lotniczego, zakaz wojny chemicznej i bakterjologicznej, jak również przygotowań do takiej wojny.

Co się tyczy ograniczenia budżetów wojskowych, DELEGACJA NIEMIECKA SPRZECIWIĄ SIĘ TEMU KATEGORYCZNIE. Ten ostatni punkt zasługuje na uwagę, gdyż Niemcy sprzeciwiają się tu metodzie ograniczenia zbrojeń, uważanej za najbardziej skuteczną przez niemal wszystkie delegacje. Zwraca uwagę CAŁKOWITE POMINIĘCIE IDEI UMIEJZYNARODOWIENIA LOTNICTWA CYWILNEGO, za którą wypowiedział się szereg delegacji, jako za nieodzownym uzupełnieniem wszelkiego ograniczenia w dziedzinie lotnictwa wojskowego.

Co się tyczy pozostałych punktów propozycji niemieckiej, to stanowią one powtórzenie znanych postulatów niemieckich, które komisja przygotowawcza odrzucała już kilkakrotnie ogromną większością głosów.

Litwa podaje, że posiada 19.466 ludzi w armji lądowej w tem 1463 oficerów, w lotnictwie zaś 769 ludzi z czego 104 oficerów.

Wybuch strajku w zagłębiu Dąbrowskiem i Krakowskiem.

SOSNOWIEC, 18. 2. (Pat). Położone strajkowe na terenie Zagłębia Dąbrowskiego przedstawia się następująco: Wszystkie kopalnie zrzeszone w Radzie Zjazdów Przemysłowców są dziś nieczynne. Z półtora 10-ciu towarzysz na terenie Zagłębia Dąbrowskiego, a między nimi Tow. Wursza, Tow. „Czeladź”, Tow. „Saturn” i Tow. Sosnowieckie ogłosiły na swych kopalniach świętówkę. Na innych robotnicy nie przystąpili do pracy. Nie pracuje zatem w dniu dzisiejszym ogół górników zagłębia, t. j. 27 tys ludzi.

Kopalnie małe, będące własnością poszczególnych osób, pracują zupełnie normalnie. Kopalnie te obejmują około 1500 robotników z czego na pierwszą zmianę przypada około 750.

Na kopalniach nie będących w ruchu robotnicy zostali t. zw. obsługą dla koniecznych robót. Liczba robotników, którzy nie przystąpili do pracy w 4 tow. kopalniach, wynosiła na pierwszą zmianę 3600 osób. Nadmienić należy, że kopalnie, niezrzeszone w Radzie Zjazdów Przemysłowców, nie przechodziły zatargu zarobkowego.

KRAKÓW, 18. 2. (Pat). Zapowiedziany przez Centralny Związek Górniczy strajk w Zagłębiu Krakowskiem rozpoczął się dziś rano. Konieczna obsługa na kopalniach jest utrzymana. W Jaworznie zastrajkowało 3265 górników. Na niektórych kopalniach są dziś ślaj t. zw. świętówki. Spokoju nigdzie nie zakłócono.

Silne lotnictwo to potęga Państwa

Wyblich bomby.

SZANGHAI, 18. 2. (Pat). W środkowej części koncesji międzynarodowej nastąpił wybuch bomby, który wyrządził znaczne szkody w budynkach jednej z większych firm japońskich. Skutkiem wybuchu jeden Chińczyk został zabity a 4 rannych.

Zatwierdzenie wyroku na Polańskiego, sprawcę zamachu na poselstwo sowieckie.

WARSZAWA, 18.II. (Pat). W dniu wczorajszym Sąd Najwyższy odrzucił skargę kasacyjną, złożoną przez prokuratora przeciw wyrokowi Sądu Apelacyjnego, zmniejszającemu karę sprawcy zamachu bombowego na poselstwo sowieckie Polańskiemu z 10 na 3 lata więzienia.

Kronika telegraficzna.

— Izba Gmii odrzuciła 39 wniosków Labour Party o votum nieufności dla rządu.

— Aresztowano w New Yorku pod zarzutem sprzeniewierzenia Karola Lewina, który w 1926 r. odbył lot transatlantycki.

Motywy

GENEWA, 18. 2. (Pat). Jako pierwszy mówca w dzisiejszej dyskusji ogólnej zabral głos delegat niemiecki Nadolin, który w dłuższym przemówieniu — omawiał i motywował propozycje niemieckie.

Strzeższy projekt niemiecki, Nadolin wysunął w sposób zupełnie wyraźny ZADANIE REWIZJI TRAKTATU WERSALSKIEGO, mianowicie jego postanowień o rozbrojeniu Niemiec. Nowa konwencja, która będzie przyjęta przez konferencję, musi zastąpić postanowienia traktatów pokojowych, dotyczących rozbrojenia. Lida Narodów nie może pozwolić — twierdzi Nadolin — by jeden z członków Rady Ligi był poddany specjalnym ograniczeniom w jednej z najważniejszych dziedzin działalności Rady, reprezentant Niemiec występuje także przeciw tezie bezpieczeństwa. Wymagania bezpieczeństwa — twierdzi — nie mogą uległowiłwić rozbrojenia, a tylko rozbrojenie gwarantuje bezpieczeństwo. Bez ciężkiej armji nie można bombardować, a gdyby nie były rewolwerów, na świecie byłoby mniej wypadków.

Nieprzychylnie przyjęcie.

GENEWA, 18. 2. (Pat). Ogłoszone dziś propozycje niemieckie, jak również mowa, wygłoszona przy tej okazji przez delegata Niemiec Nadolnego spotkały się tu z niezachylnym przyjęciem. W szczególności krytykowane jest powszechnie odrzucenie projektu konwencji, opracowanego przez komisję przygotowawczą po 5-letnich pracach i uznawanego przez ogół delegacji za najlepszą podstawę prac konferencji.

WIADOMOŚCI z KOWNA

PROF. PAKSZTAS W NIELASCE.
Niedawno rada fakultetu matematyczno-przyrodniczego Uniw. Kowieńskiego zaprosiła na katedrę geografji prof. Paksztas, a to i Prezydent Republiki wyboru rady nie zatwierdził.

NOWE PISMA.
Zarząd Związku kupców, przemysłowców i rzemieślników Litwinów przystępuje do wydawnictwa nowego pisma p. t. „Wersla” (Zawód). Redaktorem pisma zostanie inż. Fr. Stunajitis (niedawno kandydat na burmistrza m. Kowna).

Ukazał się tu pierwszy numer pisma tygodniowego w języku rosyjskim p. t. „Litowski Kurjer”.

Wysiedlenie przedstawiciela biura Wolffa.

KOWNO, 18. 2. (Pat). Ministerstwo spraw wewnętrznych wydało zarządzenie wysłania zagranicę państwa przedstawiciela biura Wolffa w Kownie, za podawanie nieprawdziwych wiadomości, względnie za ujmowanie swych doniesień w tendencyjnym oświetleniu.

Rozblichne stanowiska.

GENEWA, 18. 2. (Pat). Rokowania w sprawie Kłajpedy nie doprowadziły dotąd do uzgodnienia stanowisk tak, iż nie jest pewnem, czy sprawa będzie mogła jutro wejść na Radę Ligi. Sytuacja przedstawia się obecnie w ten sposób, że komitet prawników nie jest skłonny do dania formalnej odpowiedzi na postawione mu pytanie, czy odwołanie Boettchera jest sprzeczne, czy też nie ze statutem Kłajpedy. Prawicy pragnęłyby w tej sprawie zasięgnąć opinii doradczej Trybunału Haskiego. Natomiast delegacja litewska, powołując się na postanowienia konwencji, według których spór między jednym z signatariuszy konwencji i twierdzącym, że istnieje naruszenie statutu a Litwa może być poddana pod decyzję haską, nie zgadza się na zasięgnięcie opinii doradczej Trybunału. Signatariusze konwencji którymś są, jak wiadomo, przedstawiciele wielkich mocarstw, nie chcą odpowiadać na Hagu jako strona, a Niemcy, nie będąc signatariuszem, nie mogą zwrócić się do decyzji do Trybunału Haskiego.

Z Białorusi Sowieckiej.

Zamiecie śnieżne na Białorusi sowieckiej.
Ze Stółców donoszą, iż wobec wielkich śniegów oraz zamieci na terenie Białorusi sowieckiej pociągi przychodzą z znacznym opóźnieniem. Przed kilku dniami w rejonie stacji Lukny w Mińszczyźnie pociąg uknął w zaspach śnieżnych i przestał w pełu przebiec 6 godzin zanim przybyła brygada robotnicza i śnieg użyczyła.

Wobec zamieci śnieżnych onegdaj na Hnji Mińsk—Niegoreleje na 75 km. wykołubiła się lokomotywa pociągu wraz z wagonem pocztowym. Na szczęście oberało się bez ofiar, jedynie poważne obrażenia odniósł dwaj urzędnicy pocztowi i pomocnik maszynisty.

Masowe ucieczki włościan z ZSRR.

W związku z zamarzeniem rzek na granicy w ostatnim tygodniu zanotowano masowe ucieczki z terenu Białorusi sowieckiej. Na odcinku granicznym Dźwina w ub. tygodniu zbiegło do Polski 9 włościan, na odcinku Wilejka i Radoszkowice Raków i Iwieniec 14 włościan, zaś w rejonie Rubieżew, Domanlewiec Suchodowszczyzny i Stółcew 32 osoby. Wiele z uciekinierów miało pomarznięte ręce i nogi. Dwie kobiety i chłopak odmrzlił uszy i nosy. Odesłano ich do szpitala.

Obniżenie stopy dyskontowej

LONDYN, 18. 2. (Pat). Bank Angielski obniżył stopę dyskontową z 6 proc. na 5 proc.

Painlevé tworzy nowy rząd.

Sens moralny upadku Laval.

Gabinet Piotra Laval'a upadł w momencie wielkiej genezyjskiej dyskusji, bezpośrednio po złożeniu przez delegata Francji, p. Tardieu, na komisji rozbrojeniowej projektu francuskiego. Kryzys parlamentarny, rozpatywany w tej chwili jest bezspornie ostabieniem znaczenia głosu Francji na międzynarodowym forum akurat wtedy, gdy waży się najdonioślejsze decyzje. Klin, którym podważony został gabinet francuski, podważa zatem równocześnie prestiż państwa.

Chcą odpowiedzieć na pytanie, dlaczego akurat teraz zostaje Francja narazona na przesilenie rządowe, trzeba sobie uświadomić bezpośrednią przyczynę obalenia gabinetu Laval'a. Potknął się on o uchwaloną już przez izbę deputowanych reformę wyborczą. Główne inowacje tej reformy są dwie: 1) przyznaje kobietom prawa wyborcze, 2) znosi wybory ścisłejsze. Ten drugi właśnie punkt stał się kamieniem obrazy dla radykałów i socjalistów i oni to w Senacie doprowadzili do upadku Laval'a. Dotychczasowa ordynacja wyborcza we Francji przewiduje, że o ile w pierwszych wyborach żaden kandydat nie uzyskał absolutnej większości, w tydzień potem odbywają się wybory ścisłejsze, przy których decyduje już nie większość absolutna, a większość zwykła. To postanowienie znosi nowa reforma wyborcza, uchwalona już przez Izbę.

Porządkowa reakcja kartelu lewicowego stanie się zrozumiała, skoro zważymy, że wybory ścisłejsze były zawsze najpłodniejszym polem do wszelkich machinacji i kombinacji partyjnych. Zwykle przy pierwszym głosowaniu każda partia stawiała własnych kandydatów. Przeważnie żaden z nich przy pierwszym głosowaniu nie zyskiwał większości absolutnej, za chodzącą wówczas potrzebą drugiego głosowania, ścisłejszych wyborów. I wtedy była okazja do przeróżnych konszachtów. Radykałi żrekałi się swych kandydatów na rzecz socjalistów i naodwrot, zawierano pakt, chwilowe sojusze — całym frontem ruszano do ataku i przeważnie utrącano tego kandydata, który przy pierwszym głosowaniu miał największą ilość głosów. W te procedury godziła właśnie, uchwalona wbrew lewicy w Izbie deputowanych, reforma wyborcza. Stwarza ona jasną sytuację: już w pierwszym głosowaniu ma się skrytaliczować opinia publiczna, a nie dopiero między pierwszym a drugim głosowaniem w formie paktyw i konszachtów, kompromisów i machinacji.

Inde ira. Stąd wywodzi się pasja kartelu radykalno-socjalistycznego i stąd dowodzenia, że reforma ta, zmierzająca przecież do uproszczenia samej procedury i do oczyszczenia atmosfery jest pogwałceniem zasady powszechności wyborów. W istocie jednak niema o tem mowy i rząd Laval'a, forsując reformę wyborczą, wcale nie zmierzał do naruszenia demokratycznych zasad. Wystąpił tylko przeciw dopuszczalności konszachtów partyjnych w trakcie wyborów, zmieniając wole opinii publicznej i wypaczających obraz sytuacji wyborczej. Właściwie — w swym najgłębszym sensie — jest to, co Laval chciał osiągnąć przez swą reformę wyborczą — identyczne z tym proce-

sem, jaki się dokonał u nas. Chodziło mu o złamanie przewagi zespołów partyjnych, blokujących się doraźnie w pewnych momentach, by stał się wolę społeczeństwa, chodziło mu o złamanie tyranii wielmoży partyjnych, przez swe kompromisy sztucznie majoryzujących wysiłki wyborów.

Inicjatywa rządu Laval'a jest tem bardziej uzasadniona, że od szeregu lat we Francji dokonuje się zwrot w opinii przeciw hegemonii partyjnej i że większość społeczeństwa popiera stanowczo te zamierzenia rządowe. Ewolucja ta datuje się od roku 1924, kiedy zwycięstwo kartelu lewicowego zawiadło oczekiwania społeczeństwa, ponieważ kartel nie potrafił ustabilizować stosunków politycznych we Francji. Ta zmiana poglądów zaznaczyła się już bardzo wyraźnie podczas wyborów w r. 1928, kiedy faktyczne zwycięstwo osiągnęli przeciwnicy lewicy. Dzisiaj stronnictwa umiarkowane posiadają większość w Izbie Deputowanych, nie mają jej w Senacie. To też mógł Senat wprowadzić liczbową większość obalić rząd, — nie może się jednak na dłuższą metę przeciwstawić olbrzymiej większości społeczeństwa francuskie-

Konferencje u prezydenta Doumera.

PARYŻ. 18.II. (Pat.) Prezydent republiki Doumer przyjął wczoraj 36 deputowanych i senatorów. Jest to rekord w prowadzonych dotychczas naradach prezydenta z przywódcami stronnictw podczas kryzysów ministerjalnych.

Dzisiaj prezydent będzie w dalszym ciągu prowadził rozmowy, które zakończą się audjencją, udzieloną ministrowi Tardieu. Minister ten opuścił wczoraj wieczorem Genewę i przed południem oczekiwany jest w Paryżu. Konferencja z ministrem wojny, pierwszym delegatem do Genewy, będzie prawdopodobnie decydująca. Według informacji z otoczenia prezydenta, większość polityków, z którymi wczoraj prezydent Doumer konferował wypowiedział się za zatrzymaniem ministra wojny Tardieu w gabinecie. Obecnie pozostaje więc do rozstrzygnięcia, w jakich warunkach będzie można zrealizować współpracę prawniczej większości Izby z grupami stronnictw lewicowych w senacie. Rokowania idą w kierunku stworzenia gabinetu koncentrycznego.

Z kandydatów, wysuwanych przez Senat, należy wymienić Barthou i Jeanneney'a w Izbie Deputowanych natomiast wymieniąją Pawła Painlevé i Germain Martin. Nie jest również tajemnicą, że gabinet koncentryczny odpowiada poglądom prezydenta Doumera.

Painlevé tworzy gabinet.

PARYŻ. 18.II. (Pat.) Prezydent republiki powierzył Painlevému misję utworzenia gabinetu.

PARYŻ. 18. 2. (Pat.) W związku z otrzymaniem misji utworzenia gabinetu Painlevé rozpoczął konferencje. Między innymi rozmawiał on z Laval'em, Tardieu i Herriotem. Dalsze swe kroki Painlevé uzależnia od decyzji, jakie powezmą poszczegól-

go, aprobującego stanowisko Laval'a i jego walkę z kanszachtami i kompromisami politycznych teoryj. Obecne fluktuacje polityczne we Francji, kryzys gabinetowy i konieczność wyłonienia nowego gabinetu — nie przesądzają bynajmniej, aby stanowisko zajęte przez Laval'a nie miało być przeforsowane w przyszłości. Czy stanie się to w drodze nowych wyborów parlamentarnych, w których społeczeństwo zamianifestuje swą decyzję, zgodną z tym rządem, który właśnie upadł, — czy w inny sposób, to już rzecz wtórna.

Istotną rzeczą jest to, że wysiłki kartelu lewicy są ostatecznie skazane na niepowodzenie, bo nie mają poparcia większości w społeczeństwie. Znamiennym jest natomiast, że kartel lewicy, walcząc o przegrana sprawę puścił się na tak ryzykowną dla prestige'u Francji aferę, jak rozpętanie właśnie teraz — w trakcie obrad genezyjskich — kryzys gabinetowy. Okazało się tu to samo, co i u nas stanowi główną cechę partyjniczności: interes stronnictwa górnego nad interesem państwa. Ewentualność utraty kilku mandatów dominuje nad zagadnieniami bytu i powagi państwa.

M.

raja prezydenta Doumer konferował wypowiedział się za zatrzymaniem ministra wojny Tardieu w gabinecie. Obecnie pozostaje więc do rozstrzygnięcia, w jakich warunkach będzie można zrealizować współpracę prawniczej większości Izby z grupami stronnictw lewicowych w senacie. Rokowania idą w kierunku stworzenia gabinetu koncentrycznego.

Z kandydatów, wysuwanych przez Senat, należy wymienić Barthou i Jeanneney'a w Izbie Deputowanych natomiast wymieniąją Pawła Painlevé i Germain Martin. Nie jest również tajemnicą, że gabinet koncentryczny odpowiada poglądom prezydenta Doumera.

ne grupy parlamentarne na dzisiejszych zebraniach.

PARYŻ. 18. 2. (Pat.) W ciągu całego dnia Painlevé prowadził pertraktacje, mające na celu utworzenie gabinetu. Między innymi przyjął delegację parlamentarną grupy radykałów społecznych. Do późnego wieczora Painlevé nie udzielił odpowiedzi prezydentowi Doumerowi.

Niepodległościowcy irlandzcy zwyciężają w wyborach.

LONDYN. 18. 2. (Pat.) Obliczenie rezultatów wyborów powszechnych w Irlandji postępuje niezmiernie powoli ze względu na olbrzymią frekwencję w wyborach, dochodzącą miejscami do przeszło 90 proc. Przeciętna frekwencja wynosi tym razem oż 80 proc. Walka toczy się przeważnie pomiędzy dwoma stronnictwami, a

mianowicie pomiędzy stronnictwem rządowym a stronnictwem rewolucyjnym pod przewodnictwem de Valery. Dotąd ustalono tylko 25 mandatów, w których rząd posiada 7 mandatów, partja de Valery 12, bezpartyjni 5, Labour Party 1. Dotychczasowe obliczenia zdają się wskazywać, że zwycięstwem odniesie partja de Valery.

Najbardziej krzepi

świadomość, że nabyliśmy tanie rzecz potrzebną i dobrą.
Bielizna i galanteria nabyta w sklepie **FRANCISZKA FRICZKI, Zamkowa 9,** daje gwarancję i pewność dobrego kupna.

EUGENJA KUBYLŃSKA.

PIERWSZAKI.

Zmierzchowi klas najmłodszych w szkołach typu gimnazjalnego tę nowelę poświęcam.

— U—u... Skaranie boskie! Jaka szkoda, że was nie pościnałam na egzaminie wstępnym — krzyczę, wyciągając za kółnier z kłębówiska splecionych ciał na podłodze jednego z awanturników. O co wam poszło?

— Oni mnie pomagali, bo Klimeński mówi, że ja złodziejki płacze matulki oskarżyciel. Słm on złodziej. Zabrał mi stalówkę. A potem przyniósł mi nogę.

— Przyniósł ci nogę niechcący, bo przewrócił się wszyscy. I nie mówili, że on złodziej, ale samo tak wyszło na jego guzikach.

— Na guzikach? A to co nowego? Na jakich guzikach?

— Zaraz pani pokaże. Liczy się od pierwszego z góry. A więc: złodziej — nie; złodziej — nie; złodziej! On ma pięć guzików na mundurku, no i tak wyszło. To taka zabawa

— Te, policz — no raz jeszcze przestaje nagle płakać mały, wydzierając „z mięsem“ niefortunny guzik. Zobaczą teraz co wyjdzie!

— Te, policz — no raz jeszcze przestaje nagle płakać mały, wydzierając „z mięsem“ niefortunny guzik. Zobaczą teraz co wyjdzie!

— Te, policz — no raz jeszcze przestaje nagle płakać mały, wydzierając „z mięsem“ niefortunny guzik. Zobaczą teraz co wyjdzie!

— O! O! O! O!

— Uczą się tego po kilkunastu dniach pobytu w szkole, niewiadomo jak i kiedy.

Umieją za pomocą kawałka blachy i innych jeszcze skomplikowanych przyrządów naśladować denerwujący szkolę dźwięk rozbitej szyby i potępienięzym wrzaskiem: O! O! alarmować dyżurnego nauczyciela. Są oszołomieni własną ruchliwością. Stają się niewolnikami wierzących kołnierzy i obrotnego języka. Może wogóle nie zdają sobie sprawy, co w pewnej chwili brzoja ich ręce i w jakich okolicach znajdują się nogi.

— Czyje to nogi wyłażą na środek klasy? Schować! — brzmii często na lekcji surowa komenda.

Rok temu znalazł milłego chłopczyka — oczko w głowie rodziców. Wahano się z oddaniem go do szkoły. Szkoda było jego włosków, ciemnych i lśniących, marynarskiego ubranka, czystych rączek i pieszczotliwej mowy. Był tak słodkim dzieckiem, że nie dowierzałam trące, aby się stał przeciętnym pierwszoklasistą.

Kilka tygodni pobytu z kolegami zmieniło go w innego chłopaka. Widziałam, jak dawał „gruszkę“ zwyciężonemu drugoklasistce. Robił to z pasją i okrucieństwem. Powiedział: „Cholera“. Stało się!

Nawet nie mogłam się dowiedzieć, o co im poszło, bo każdy mówił co innego, dowodząc, że taunten go „zaczepił“.

Mały nie znał bowiem uczucia solidarności. Broja, co prawda, solidarnie, ale w krytycznej chwili zwałają winę jeden na drugiego i w rezultacie zaczynają płakać. Ostatnio to ślady słodkiego dzieciństwa! Pła-

Plenarne posiedzenie Senatu.

Uchwalenie szeregu ważnych ustaw.

WARSZAWA. 18. 2. (Pat.) — Na wstępie czwartkowego 27-go posiedzenia Senatu przyjęto konwencje, dotyczącą utworzenia międzynarodowego towarzystwa kredytów hipoteczno-rolnych. Przyjęto dalej konwencje o ochronie ptaków, pożytecznych dla rolnictwa, układ z Czechosłowacją o zmianie kart legitymacyjnych dla komiwojazerów i konwencje pocztowa, zawarta w roku 1929 w Londynie oraz dwie konwencje weterynaryjne z Francją i Belgią. Dalej przyjęto bez zmian projekt ustawy ratyfikującej konwencje o traktowaniu jeńców wojennych oraz projekt o ratyfikowaniu konwencji Rumunji, dotyczącej wydawania przestępstw i pomocy prawnej w sprawach karnych.

Następnie sen. Loewenherz przedstawił imieniem komisji spraw zagranicznych projekt ustawy o ratyfikacji umowy polsko-niemieckiej o ułatwieniu komunikacji kolejowej między Prusami Wschodnimi a 3 państwami w tranzycie przez Polskę, obszar w m. Gdańska, Niemcy i naodwrot. Referent podniósł, że projekt ten jest jeszcze jednym wymownym dowodem pokojowego usposobienia Polski, która czyni zadość życzeniom Niemiec.

Projekt ustawy przyjęto bez zmiany. Następnie przyjęto bez zmiany projekt ustawy o ratyfikowaniu konwencji między Polską a Indjami, dotyczącej stosunków handlowych między obu krajami.

Z kolei Senat przyjął w brzmieniu sejmowym projekt ustawy o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, dotyczącego utworzenia przedsiębiorstwa P. K. P. Izba przyjęła następnie w brzmieniu sejmowym nowelę do ustawy o mierniczych przyśięgłych.

Sen. Czerwiński przedstawił sprawozdanie komisji gospodarstwa społecznego o noweli do ustawy o pomocy państwowej na odbudowę budynków, zniszczonych przez wojnę. Na powyższy cel państwo wydatkowało około 380 milj. zł.

Projekt przyjęto w brzmieniu sejmowym. Po zatwierdzeniu jeszcze kilku projektów ustaw posiedzenie zamknięto. Następnie posiedzenie marszałek wyznaczył na 25 b. m. proponując przyjęcie czwartku jako dnia przeznaczanego z reguły na posiedzenie plenarne Senatu. Debata budżetowa rozpocznie się dnia 29 b. m. o godzinie 15.

Olbrzymi pożar w pow. łuninieckim. 12 gospodarstw poszło z dymem.

BRZEŚĆ n/Buglem, 18. 2. (Pat.) — We wsi Chocim pow. łuninieckiego z nieustalonych przyczyn wybuchł pożar, skutkiem czego spłonęło doszczętnie 12 gospodarstw wraz z inwentarzem żywym i martwym. Straty

wynoszą około 62 tys. zł. Podczas akcji ratunkowej 4 mieszkańców odniosło ciężkie poparzenia i w szpitalu bezzadziejnym odstano ich do szpitala w Łuninie. 7 osób odniosło mniej lub więcej ciężkie poparzenia.

Skazanie ojcoobójcy

na bezterminowe ciężkie więzienie.

BRZEŚĆ n/Buglem, 18. 2. (Pat.) — Sąd Okręgowy w Kowlu na sesji wyjazdowej w Przanie rozpatrywał sprawę 22-letniego Jana Prokoczek, m. os. wsi Pęcznoby pow. przasniskiego, oskarżonego o zamordowanie ojca swego 62-letniego Siergieja. Oskarżony do winy się nie przyznał. Na przewoźnie sądowym stwierdzono, że oskarżony, który był z ojcem w ciągłej kłótni na tie spraw majątkowych, wybrał się z nim krytycznego dn. do lasu po drzewo. Wieczorem oskarżony

powrócił sam, oświadczył, że ojciec udał się do sąsiedniej wsi dla załatwienia pewnych spraw ze swym bratem. Ponieważ do obłady następnego dnia ojciec nie powrócił, wszczęto za nim poszukiwania, które doprowadziły do odnalezienia w lesie zwłok Siergieja Prokoczek z rozbitą czaszką. Siergieja leżała obok, Sąd po dłuższym naradzie, zgodnie z wnioskiem prokuratora, skazał ojcoobójcę na bezterminowe ciężkie więzienie z pozbawieniem wszystkich praw.

Ks. Oskar pruski kandydatem na prezydenta Rzeszy.

BERLIN. 18.II. (Pat.) Socjalistyczny „Vorwärts“ donosi, że Hugenberg zaproponuje partji narodowo-socjalistycznej i Stahlhelmowi księcia Oskara pruskiego, jako wspólnego kandydata opozycji narodowej na

prezydenta Rzeszy. Na wczorajszym posiedzeniu zarządu partji niemieckonarodowej ksiądz Oskar pruski oświadczył miał gotowość przyjęcia kandydatury.

Nowy rząd w Estonji.

TALLIN. 18. 2. (Pat.) Przewodniczący Stronnictwa Ludowego pos. Teemant utworzył dziś nowy gabinet, składający się z przedstawicieli Partji Chłopskiej i Centralnego Związku

Narodowego. W skład gabinetu oprócz Teemanta jako premiera wchodzi Tennison — sprawy zagraniczne, Suursoet — skrab oraz Anderkopp — sprawy wewnętrzne i sprawiedliwość.

Z komisji sejmowych

Przyjęcie projektu ustawy o ewidencji ludności.

WARSZAWA. 18. 2. (Pat.) — Na czwartkowym posiedzeniu sejmowej komisji administracyjnej pod przewodnictwem wice-marszałka Polakiewicza przyjęto w 2 i 3 czytaniu rządowy projekt ustawy, zmieniającej rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o ewidencji i kontroli ruchu ludności.

Następnie komisja przyjęła w trzecim czytaniu rządowy projekt ustawy o reglamentacji zgromadzeń. Po głosowaniu przedstawiciele Klubów Narodowego, PPS, Lud., i Ukraińskiego złożyli deklarację, że będą zwałali ustawę wszelkimi możliwymi środkami.

O składzie Senatu.

WARSZAWA. 18. 2. (Pat.) — Na czwartkowym posiedzeniu sejmowej komisji konstytucyjnej obradowano nad referatem posła Seidlera o składzie Senatu. W dyskusji zabral głos poseł SZABLEWSKI (BB). W konkluzji mówił wysuwa propozycję, aby Senat składał się z 150 senatorów, w tem 2/5 reprezentanci polityczni, 2/5 reprezentanci zawodowo-gospodarczy i 1/5 z nominacji prezydenta. 2/5 senatorów wybiera rolnictwo, przemysł, handel, rzemiosło, praca i wolne zawody przez swoje organizacje zawodowe, uznane przez państwo za instytucje prawnopubliczne.

W dalszym ciągu dyskusji pos. CZUMA

(BB) wysuwa też równorzędność obu izb, t. j. Sejmu i Senatu, poczem akceptuje propozycje podniesienia liczby członków Senatu do 166. FICHNA (BB) uznał konieczność wprowadzenia do Senatu reprezentantów życia gospodarczego i zawodowego. Pos. MAC KIEWICZ (BB) wskazał, że ściśnięcie kompetencji Senatu prowadzi do jego zbędności, z drugiej strony jednak mówca opowiada się przeciwko równoprawnieniu obu izb, przeciw czemu przemawiają względy techniczne.

Szkoły niepaństwowe.

WARSZAWA. 18. 2. (Pat.) — Na czwartkowym posiedzeniu sejmowej komisji oświatowej dyskutowano dalej nad projektem ustawy o szkołach niepaństwowych. Przedstawiciele klubów opozycyjnych ustosunkowali się negatywnie do projektu ustawy. Warunek lojalnego ustosunkowania się szkół do państwa był przedmiotem specjalnych ataków. Posłanka JAWORSKA, przewodnicząca komisji, uzasadniła konieczność znaczenia w ustawie wymagania od założycieli i kierowników szkół lojalnego ustosunkowania się do państwa i popierała słuszność swojej tezy przykładami. Wiceminister W. R. i O. P. PIERACKI podkreślił, że ustawa jest zgodna z konstytucją i w niczem nie grozi szkodem lojalnym wobec państwa i stojącym na odpowiednim poziomie naukowym. Wielka ilość szkół prywatnych zmusza Min. do rozważenia nad nimi specjalnego nadzoru i opieki.

Akademja ku czci Leona Wasilewskiego.

W Warszawie odbyła się przed paru dniami uroczysta akademja dla uczczenia 40-lecia pracy społeczno-politycznej Leona Wasilewskiego, urządzona staraniem Komitetu zrzeszonych w „Prometeusz“ narodów ujarzmionych Wschodu (Ukrainu, Gruzja, Azerbejdżan, Turkiestan, Tatarzy itd.). Na sali obecni byli liczni przedstawiciele emigracji politycznej narodów Wschodu oraz wybitni przedstawiciele społeczeństwa polskiego, a wśród nich pp. Wacław Sieroszewski, prezes Bukowiecki, Al. Lednicki, St. Stempowski, prof. Handelsman, sen. Siedlecki, mec. Lypacewicz oraz szereg posłów i senatorów i przedstawicieli prasy. Za stołem przedyjalnym zasiadli przedstawiciele narodów ujarzmionych z prof. Smal Stockim na czele.

Jubilat został uroczystie wprowadzony na salę przez przedstawicieli młodzieży emigracyjnej poczem powitał jubilatą krótkim przemówieniem prof. Smal Stocki. Następnie zabrał głos b. minister rządu ukraińskiego, dr. M. Kowalewski, który przedstawił całokształt pracy politycznej i publicystycznej jubilatą.

Jubilat podobnie wzruszonym głosem za manifestację sympatii i zwracając się do przedstawicieli narodów ujarzmionych, zakończył swe przemówienie po ukraińsku „boris-sia-poborete“ (walczcie a zwyciężycie). Liczne zebrana na sali publiczność powstała z miejsc i zgotowała jubilatowi długą owację. Następnie profesor Smal Stocki doręczył jubilatowi dar pamiętaliwość — tarczę z herbami narodów ujarzmionych Wschodu. Chór ukraiński im. Łysienki pod batutą Solohuba wykonał szereg pieśni.

Nowelizacja zaopatrzenia inwalidzkiego.

(Tel. od wł. kor. z Warszawy).

Pierwotne zamierzenia rządu w kierunku cofnięcia zaopatrzenia ze Skarbu państwa t. zw. niskoprocentowym inwalidom, uległy zmianie. Wszyscy inwalidzi, którzy dotąd pobierali zaopatrzenia będą je pobierali nadal, natomiast rząd projektuje uszczuplenie pewnych oszczędności budżetowych przez zróżniczkowanie rent inwalidzkich, drogą zaprowadzenia klasyfikacji miejscowości.

Dzisiejsze plenum Sejmu.

(Tel. od wł. kor. z Warszawy).

Dzisiaj odbędzie się plenarne posiedzenie Sejmu którego porządek dzienny wzbudza duże zainteresowanie, zawiera bowiem szereg spraw interesujących szeroki ogół społeczeństwa. M. in. odbędzie się dyskusja na projektem pewnych zmian w postanowieniu o Izbach Przemysłowo-Handlowych, dyskusja nad wnioskiem klubu PPS. w sprawie t. zw. sezonu marowego, oraz I czytanie nowych projektów ustaw, wniesionych przez rząd do Sejmu, m. in. o obowiązku płacenia składek na rzecz Kościoła Katolickiego, o opłatach stempowych, o nowelizacji ustawy emerytalnej oraz o zmianie niektórych przepisów dotyczących finansów komunalnych.

Zar pustyni... Zar miłości... oto dwa czynniki wielkiego filmu KWIAT ALGIERU

ZROZUMIALA...

— W biurze, opowiada urzędniczka, mamy teraz nowego szefa, bardzo inteligentnego i wykształconego człowieka. Powiedział nam, że człowiek pochodzi od Durwina.

Głos mój nabiera twardych akcentów. Robię się sztywna i „urzędowa“. Już się nie uśmiecham oczyma do klasy, bo na sercu spadają mi gorące, niewidzialne lzy.

Postanawiam wogóle trzymać się w ramach, nakreślonych przez konieczność spełnienia urzędowego obowiązku. Zesztywnieć. Okólniki i paragrafy wystarczą do porozumienia się z tą niewidzialną bandą. A serce niech milczy, bo to są zbyt bolesne rzeczy.

Widzę, mimo spuszczonego oczu, że po klasie przechodzi falowanie i szepty.

— Osiat! Bałwan! wybucha parę przyciszonych syków.

Cichło mówię groźnie, ale wiem, że epitety mają na celu Kowalińskiego.

Chłopcy siedzą równo i spokojnie. To jest icha i przychylna manifestacja. Spoglądają na mnie ukradkiem z nieśmiałym wezwaniem do uśmiechu. Nie dają się. Oddawna prze cież starali się napoić mię gorzycą... Bo te nieluzne posiadzenia!... Zbyszek nie przejmuję się tą sprawą. Zająty jest wspanianiem pińca do spuszczonego oczka na pończosze, mając nadzieję, że dziurka zdoledzie upragnione rozmiary. Udaję, że go nie widzę, bo fala gorzycy obejmuje wszystkich w klasie. Zbyszek stara się wyzyskać w pełni swoje roztargnienie i wywala język w stronę Kowalińskiego, co baczni koledy przyjmują krótkim, stłumionym śmiechem.

Dyktuję dalej powoli i dobitnie.

(D. n.)

WIEŚCI I OBRAZKI Z KRAJU

Czynny opór policji.

W dniu wczorajszym wieś Świecie, gm. Bieniek była widownią nienolowanego dotychczas zajścia. Do domu Szafranowicz, podejrzanych o szkodliwą działalność wywołaną przybyciem kilku funkcjonariuszy P. P. celem przeprowadzenia rewizji. Szafranowicz z synami począł stawiać opór, usiłując nie wpuścić do domu policjantów. Mimo oporu policjanci weszli do mieszkania przystępując do swych służbowych czynności. Wówczas Szafranowicz porwał drąg i kiję i rzucił się na policjantów, grożąc zabiciem, jeżeli nie opuszczą domu. Policjanci zachowali się z całą godnością i nie stracili ani na chwilę zimnej krwi, bronili nie za-

grozili. Widząc że Szafranowicz porwał jeszcze bardziej atakować. Pod rękami kijów i drągów padł nieprzytomny jeden z policjantów, dwaj inni pokaleczeni i okrwawieni opuścili dom. Niezłocznie wezwano pomoc. Tymczasem Szafranowicz począł nawoływać mieszkańców do dalszego bicia policjantów i gdyby nie szybka pomoc, podburzeni wieśniacy niechybnie rzuciliby się na pobitych stróżów bezpieczeństwa. Przybyła pomoc w sile 4 policjantów zdołała uspokoić wzburzony tłum i przywrócić w wsi porządek. Szafranowicz aresztowany. Ciężko pobitego policjanta odwieziono do szpitala. (c)

Zastrzelenie prawosławnego duchownego na granicy.

Na odcinku granicznym Rubieżewice (niegdaj) został zastrzelony przez patrol sowieckiej straży granicznej duchowny prawosławny b. parafii borysowskiej ojców Lubasz, Duchobny, wraz z kilkoma wiernymi, aszlował w rejonie wsi granicznej Tomki

przekroczyć granicę, lecz zauważony przez żołnierzy sowieckich zasypyany został granatami i zabity na miejscu. Z kanonady sowieckiej cało wystrzelało tylko niekiedy Lutonek Michał, który mimo rany w nogę przedostał się na teren polski.

Napad wściekłego wilka na samotnego przechodnia.

Niezwykła przygoda spotkała mieszkańca wsi Ozorki gm. Juwizńskiej Adama Starowicza. Przebiegając lasem pomiędzy wsiami Ozorki a Lysnisk został napadnięty przez wściekłego wilka, który rzucił się na wieśniaka gryząc mu rękę i usiłując go udusić. Oszolomiony tym atakiem Starowicz nie tracił jednak przytomności wygnął błyskawicznie z chlewy nos i ugodził nim kilka

okrotnie wściekłe zwierzę. Wilk jednak mimo ran ponawiał kilkakrotnie atak i tylko po kilku dalszych ciężkich ciosach padł martwy. Nieprzytomnego wieśniaka znaleźli w lesie mieszkańcy wsi, którzy przywieźli go do szpitala. Leczenie w szpitalu w Juwiznie przebiegało spokojnie, lecz nieznacznie. Szkodliwym zwierzęciem, które nieznacznie osłabłami i zdołało uratować Starowicza od niechybnej śmierci.

Tragiczna śmierć niemowlęcia.

We wsi Adamowice gm. haneckiej zdarzył się wstrząsający wypadek. Mianowicie podczas nieobecności matki Janiny Szukowej do mieszkania zakradła się świnka, która odgryzła rękę 6 mies. dziecku. Po pew-

nym czasie przybyła do mieszkania matka znalazła już nieprzytomne dziecko i zaniemowała pomoc lekarską niemowlę zmarło. (c)

Opsa.

Z życia społecznego Opsy.

Zdawaloby się że Opsa opowiada, zdana od centrum kultury nie wyjawia żadnej aktywnej siły, w pracy państwowo-towarowej młodego państwa.

Często odbywają się zabawy, przedstawienia i mile wieczorki, na których panuje miły, towarzyski nastrój.

Zarzut taki byłby niesłuszny, niż lenne przeliczenie niestandardów prowincjonalnej naszej ziemi. Praca społeczno-owsiawna na terenie naszego miasteczka powoli wchodzi na normalne tory, Ton i kierunek tej pracy nadszede wszystkim miejscowe nauczycielstwo szkoły Powożecznej i szkoły Rolniczej.

Spółdzielstwo miejscowe widzi w swej szkole która mieści się obecnie w innym okazałym gmachu, prawdziwe źródło wiedzy i dobrego wychowania i z wielkim szacunkiem odnosi się do wszelkich poczyniań Szkoły. Działwa szkolna odegrała kilkakrotnie przedstawienia wykazujące niepospolite zdolności.

W Opisie istnieje „Związek Strzelecki”, który pod sprężem kierownictwem prezesa p. Pomietłaha, stale się rozwija powiększając swoje szeregi nowymi członkami.

Było miło i gwarnie wśród milusińskich. Dlatego też należy się uznanie i szacunek tym jednostkom z pośród nauczycielstwa, którzy nie szczędzą swych sił oddając swą ofiarną, mroźną pracę dla dobra ogólnego. „Mł.”

Postawy.

Profanacja cmentarza.

Onegdaj na cmentarzu koło wsi Koziec gm. postawskiej ujęto na gorącym uczynku profanację kryzja rodziny Szurków bezobnika Prońkę który od dłuższego już czasu grawasował po cmentarzach, niszcząc kryzja i ogrodnia cmentarne. Przy zatrzymaniu znaleziono piłę i inne narzędzia do niszczenia nagrobków.

Próbkę skierowano do dyspozycji władz sędziowskich. (c)

WIEŚCI Z WOJEW. NOWOGRODZKIEGO

Oddział Nowogródzki „Kurjera Wileńskiego” mieści się w Nowogródzie przy ul. 3-go Maja, tel. 94.

Miejski **DZIŚ NIEWINNY GRZECH**
Kino-Teatr Dźwięk. **Salonowy dramat dźwiękowy.**
W rolach głównych: **Colleen Moore i Antonio Moreno.**
Następny program: **ROMANS z Gretą Garbo i Lewis Stone.**

JAKÓB WINER i S-ka
LIDA A, Suwalska 58, tel. 90 (obok kino-teatru Nirwana)
Poleca: **jedwabie, wełny, korty, sukna, płótna, oraz futra i okrycia damskie i męskie.**
6730

Lida.

Oj, to kobiety!

Przed kilkunastu dniami podaliśmy wiadomość o napadzie rabunkowym na osobę Kazimierza Rogożo w Lidzie. Jak się okazuje cała historia napadu została zmyślona przez melioranta, która w obawie przed wymówkami męża za pieniądze, które musiała zgubić względnie uregulować niemi jakis rechenki przytyme, o których maż nie wiedział — napad symulowała. I wierz tu kobietom, które nawet napady umieją symulować.

Pierwszy Czwartek Literacki odbędzie się w dniu 25 lutego, na który przyjeździ prelegent z Wilna i Nowogródka wygłoszą dwa odczyty. Czwartki Literackie będą się odbywały w Kole Polek w godzinach, które za kilka dni podamy. Tak piękna inicjatywa zawdzięcza należy Związkowi Literatów i Dziennikarzy Województwa Nowogródzkiego.

Strajk w fabryce „Ardal” trwa.
Trwający od piątku strajk robotników fabryki „Ardal”, który wynikł na tle obniżki płac, przeciąga się w dalszym ciągu. Część robotników najbardziej potrzebujących otrzymała zapomogi doroczne, na które złożyły się dobrowolne składki bezrobotnych, otrzymujących zasiłki z funduszu bezrobocia. Świadczy to o solidarności członków tutejszych robotników związków zawodowych.

Zamach samobójczy.

Z powodu niesmak rodzinnych okonale samobójstwa przez wypicie esencji octowej 19-letnia Mowsowiczówna Chana, mieszkanka Lidy, która po przewiezieniu do szpitala żydowskiego zmarła na drugi dzień. Mawszo żydowska zamieszkiwała przy rodzicach.

Nowa linja kolejowa w woj. wileńskim.
Odcinek kolejowy Iwacelewice — Telechany w dyrekcji wileńskiej, który służył dotychczas jedynie do użytku gospodarczego kolei, zamieniono na zwykłą linję kolejową.

Na tym nowym odcinku kolejowym otwarty został ruch osobowy, bagażowy i towarowy.

Odcinek kolejowy Iwacelewice — Telechany w dyrekcji wileńskiej, który służył dotychczas jedynie do użytku gospodarczego kolei, zamieniono na zwykłą linję kolejową.

Praca nad wychowaniem działaczy społecznych.

Relacja z przebiegu kursu regionalnego w Wilnie.

Podjęło ją Towarzystwo Popierania Wiedzy Regionalnej w Warszawie organizując ostatnio we wszystkich większych ośrodkach państwa kilkudniowe kursy — o przemysłowym programie i doborze prelegentów.

Przed kilkoma dniami zakończył się właśnie taki kurs w Wilnie, zasilony grono kilkudziesięciu działaczy z terenu ziem wschodnich — w pożyteczne wskazówki, jak należy prowadzić pracę obywatelską na prowincji.

Organizacja kursu przeprowadzona została przez delegata T-wa PWIR, p. Zygmunta Pastuszyńskiego przy współdziałaniu prezydium Sekcji Kulturalno-Oświatowej BBWR.

Kurs otworzył pięknym przemówieniem w dniu 12 b. m. przewodniczącą wspomnianej sekcji wizytator O. S. p. Mieczysław Matuszkiewicz. Rozkład zajęć kursów był następujący:

Bezpośrednio po inauguracyjnym przemówieniu dwugodzinna prelekcja wygłosił p. poseł Siedlecki z Warszawy, poświęciwszy ją omówieniu ideologii i znaczenia obozu Marszałka Piłsudskiego. Następnym również dwugodzinny wykład w dniu otwarcia kursu miał naucz. szk. średn. w Wilnie p. Krawiec, mówiąc o udziale ludności Wileńszczyzny w walkach o Niepodległość Polski.

W godzinach wieczornych poseł Siedlecki rozpoczął dyskusję nad swym referatem, która wykazywała wysoki poziom wyrobienia obywatelskiego słuchaczy.

Największą ilość wykładów przypadła w dniu kursu, t. j. 13 b. m. Pierwszy wykład p. t. „Zadania społecznej organizacji na danym terenie i typy tych organizacji” wygłosił instr. oświaty pozaskolnej O. S. p. Edward Stubiado; drugi — na temat znaczenia prasy regionalnej i jaki winien być do niej stosunek działacza społecznego wygłosił redaktor „Gospodarza Kresowego” p. B. W. Świąciecki; trzeci p. t. „Wieś i miasto jako ośrodki pracy społecznej” p. Zygmunt Pastuszyński z Warszawy; czwarty p. t. „Marzenia młodego Polaka” przedstawiciel Legionu Młodych p. Stefan Jedrychowski.

Punktem kulminacyjnym programu kursu w tym dniu była ostatnia z kolei prelekcja Prezesa Rady Wojewódzkiej BBWR p. senatora Witolda

Abramowicza p. t. „Współzycie narodowości na Ziemiach Wschodnich”. W godzinach poobiednich uczestnicy kursu zwidliłi Wilno pod przewodnictwem p. Krawca, wieczorem zaś wzięli gremjalny udział w „herbatce towarzyskiej” zorganizowanej w Kasy Officerów. 3-go baonu Superów wespół z odbywającym się jednocześnie kursem Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet.

Przeżyłi od początku nastrój sportowego przemówienia p. senatora Abramowicza, który nawiązawszy do tradycyjnej gościnności b. stolicy Litwy wezwał zebranych działaczy z różnych zakątków kraju do podtrzymania z nią jak najbardziej ścisłego kontaktu. W trakcie „herbatki” przygrywała dziełnie orkiestra saperów poczem nadspodziewanie dołączona została „część” wokalnemużyczna zainaugurowana przez p. prof. Gawrońską, która zasiadłszy do fortepianu odpiewała kilka piosenek, obejmując następnie batutę nad „chorem uczestników” tego wieczorku.

W trzecim dniu kursu miał się odbyć odczyt p. Wojewody Wileńskiego Bezkowicza na temat zadań władz państwowych i samorządów terytorjalnego na ziemiach wschodnich, lecz nie stęty nawet zajęcie p. Wojewody, uniemożliwił wykonanie tego zamiaru.

W zastępstwie p. Wojewody omówił ten temat pp. radca Reiss i zast. naczel. wydziału samorządowego wojew. p. B. Dzenajewicz.

Również w dniu tym odpadł wykład p. t. „Regionalizm a dzielnicość” który miał wygłosić dr. Leowin z Warszawy. Program kursu zamknęła dwugodzinna prelekcja p. Puzyńskiego z Warszawy p. t. „Czem jest Państwo i Polska na tle innych państw”.

Na zakończenie w imieniu słuchaczy kursu zabrakł głos p. Gawda, działacza z terenu powiatu wł-trockiego, który w niezwykle serdecznych, a mocnych słowach złożył podziękowanie organizatorom i prelegentom kursu.

Nadmienić trzeba, iż kursici korzystali z noclegów w Gospodzie T-wa Krajownawczego przy ulicy Św. Anny, oraz stołowali się w jadalni Zw. Pracy Ob. Kobiet przy ulicy Jagiellońskiej 3. Wykłady odbywały się w sali Sekretariatu Wojew. BBWR. przy ul. Zawalnej 1.

Kasa Chorych miejscem zbiorok podejrzanych indywiduów.

Podczas zarządzonej obławy aresztowano 15 opryszków.

Do wiadomości władz śledczych doszło ostatnio, że w gmachu ambulatorjum Kasy Chorych, przy ul. Dominikańskiej zauważono ostatnio grupkę podejrzanych osobników, którzy bez potrzeby kreują się w korytarzach i poczekalniach gmachu. Przewieziono pewną grupę tej samej kategorii osobników wszczęła między sobą bójkę, którą zlikwidowała policja.

Zarządono obserwację podczas której ustalono, że lokal ambulatorjum Kasy Chorych stał się ostatnio terenem zbiorok dla złodziei, którzy omawiają tam nocne sprawy i układają plany dalszych „występów”. W związku z tem policja sędzieza przeprowadziła w dniu wczorajszym w lokalu Kasy nagłą obławę, podczas której zatrzymano 15 podejrzanych indywiduów, w tem kilku znanych policyj ludowiduów, którzy nie mogli wskazać przyczyny dla której przebywają w lokalu Kasy Chorych. Wszystkich zatrzymanych osadzono w areszcie centralnym. (c)

Zarządono obserwację podczas której ustalono, że lokal ambulatorjum Kasy Chorych stał się ostatnio terenem zbiorok dla złodziei, którzy omawiają tam nocne sprawy i układają plany dalszych „występów”. W związku z tem policja sędzieza przeprowadziła w dniu wczorajszym w lokalu Kasy nagłą obławę, podczas której zatrzymano 15 podejrzanych indywiduów, w tem kilku znanych policyj ludowiduów, którzy nie mogli wskazać przyczyny dla której przebywają w lokalu Kasy Chorych. Wszystkich zatrzymanych osadzono w areszcie centralnym. (c)

KRONIKA

Dziś: Konrada.
Jutro: Leona.

Piątek 19 Luty
Wschód słońca — g. 6 m. 38
Zachód — g. 16 m. 31

Sprestrzelenia Zakładu Meteorologii U. S. B. w Wilnie z dnia 18 II — 1932 roku.
Ciężnienie średnie w milimetrach: 779
Temperatura średnia — 7° C
najwyższa: — 1° C
najniższa: — 14° C

Opad: —
Wiatr: połudn.-zach.
Tendencja: wzrost, potem spadek.
Uwagi pogodnie.

te pracy zgóra 100 pracowników i to przede wszystkim tych, którym samorząd będzie musiał dać bądź wysoką odprawę, bądź też wypłacić stałą emeryturę.

Wiceprezydent Czyż zapewnił delegację, iż Magistrat ze swojej strony dołoży wszystkich starań, by wyjednać u miarodajnych czynników wyeliminowanie z tej ustawy m. Wilna. Bawicy obecnie w Warszawie prezydent miasta p. mec. Polejewski przeprowadzi w tej sprawie szereg rozmów i poczyni najdalej idące starania.

Zabieg o pożyczkę amerykańską dla Wilna. Przed kilku dniami do prezydenta miasta zgłosił się przedstawiciel Stoczni Gdańskiej inż. Stalder, proponując wyjednać na finansowym rynku amerykańskim za pośrednictwem ambasady polskiej w Waszyngtonie długoterminową pożyczkę dla miasta Wilna na budowę nowej reżni miejskiej. Koszta budowy nowej reżni, zakrojonej oczywiście na szeroką skalę, Magistrat oblicza na sumę blisko 4 milionów złotych, przyczem p. prezydent zaznaczył że Magistrat z oferty tej będzie mógł skorzystać jedynie pod warunkiem, że pożyczka zostanie udzielona na okres conajmniej 15 lat. Zresztą w sprawie tej Stocznia Gdańska w najbliższych dniach ma złożyć szczegółową ofertę na piśmie.

OSOBIŚTA

— Wyjazd prezesa Dyr. P. i T. Prezes Włd. Dyr. Poczt i Tel. p. inż. Karol Zuchowicz wyjechał w dniu 19 lutego b. r. w spr. wach służbowych na kilkudniowy pobyt do Warszawy.

Kierownictwo Dyr. objął w zastępstwie Naczelnik Wydziału p. inż. Mieczysław Nowicki.

MIĘSKA

— Rewizja gospodarki Komunalnej Kasy Oszczędności. Onegdaj odbyło się posiedzenie organizacyjne wywołane na ostatnim posiedzeniu Rady Miejskiej Komisji Rewizyjnej Komunalnej Kasy Oszczędności. Komisja ukonstytuowała się w sposób następujący: przewodniczącą prof. dr. Witold Staniawicz, zastępcą przewodniczącego p. Edmund Jakobin, członkowie: Haeckel, Krasnowski i Trocki. W dalszym ciągu posiedzenia zapadła uchwała przeprowadzenia dorocznej rewizji gospodarki Komunalnej Kasy Oszczędności oraz przeprowadzenia co kwartał kontroli rachunkowości i ksiąg.

— Groźba redukcji w wydziale podatkowym Magistratu. W związku z podaną przez nas wiadomością o projekcie władz rządowych powierzenia egzekucji podatków wyłącznie władzom skarbowym, z wyłączeniem z tej akcji Magistratu, w dniu wczorajszym do wiceprezydenta Czyż zgłosiła się delegacja pracowników wydziału podatkowego Magistratu, prosząc o podjęcie przez Magistrat kroków u czynników miarodajnych, w celu zrobienia dla Wilna wyjątku, gdyż za legalizowanie tego projektu wyjdą utra-

— Podzielność. Zarząd Stowarzyszenia Bratnia Pomoc Polskiej Młodzieży Akademickiej USB. składa gorące podziękowanie p. Wojewodzie Wileńskiemu Zygmuntovi Bezkowiczowi, Jego Magnificencji Rektorowi Januszkiewiczowi, D-icy 1-go p. Leg. plk. Z. Wendzie, Paniom Gospodyniom Balu, jak również Zarządowi Kasyna Gorniznowego za poparcie i pomoc przy urządzeniu XIII Balu Ogólno-akademickiego.

— Wystawa Akademicka. O pracy Młodzieży Akad. z całej Polski, o warunkach w jakich młodzież akad. wykluwa swój los na wszystkich wyższych uczelniach, o tem co zrobiła dotychczas Bratnia Pomoc Pol. Młodzieży Akad. USB. — dowiedzia się wszystkie na powszechnej Wystawie Akad. której otwarcie nastąpi 21 b. m. w nowym Domu Akademickim.

— Obniżenie subwencji dla Żydowskiej Organizacji Akademickiej. Rektor U. S. B. powiadomił oficjalnie Stowarzyszenie Studentów Żydów, iż dotychczasowa pomoc w naturze jak i pieniężna zostaje im zmniejszona do 30 proc. poprzedniej wysokości. W związku z tem Żydzi złożyli protest. De-

Przez z dawną ceną 2.1.20

Olbrzymia jest liczba zwolenników mydła Palmolive. Liczbę tę chcemy bardziej jeszcze powiększyć. Dlatego obniżyliśmy tak wydatnie cenę tego mydła z czystych olejów roślinnych — i cieszymy się, że danc nam jest przeprowadzić tę akcję

właśnie w obecnych czasach światowego gospodarczego kryzysu.

Nowa, niższa cena, leż ten sam wysoki gatunek.

Tak jak dawniej, bez żadnych zmian, mydło Palmolive wyrabiane jest według nam jedynie znanych przepisów z olejów owoców oliwnych, palm i orzechów kokosowych; stał niezrównane działaniem, jakie łagodna jego pianawyciera na skórę. Dziel więc tembardziej dobroć mydła Palmolive przewyższa jego cenę.

Jeśli Pani nie zna jeszcze mydła Palmolive, niska cena powinna Panią zachęcić do osobistego wypróbowania jego nadzwyczajnej dobroci.

legacja studentów udała się z interwencją do swych władz kuratorskich oraz wystawno memoriał z protestem do Centralnego Związku, który będzie interwenjował w Ministerstwie Oświaty.

Zaczęły należyć, iż nie tylko Żydom oblicie różne dotacje i subsydia, gdyż Polskiej Bratniej Pomocy Akademickiej również zredukowano świadczenia o przeszło 20 proc.

GOSPODARZA.

— Podatek obrotowy za rok 1931. Przed kilku dniami pod przewodnictwem delegata Ministerstwa Skarbu obradował w Wilnie zjazd naczelniaków urzędów skarbowych okręgu wileńskiego. Głównym tematem obrad była sprawa wymiaru podatku obrotowego za rok 1931. Wobec ciężkiego kryzysu gospodarczego, jaki dotknął w pierwszym rzędzie przemysł i handel wymiar tego podatku w roku bieżącym nasuwa wiele trudności. Sprawie tej zjazd poświęcił gros uwagi. Jak się dowiadujemy, w wyjątkowych wypadkach zasługujących specjalnie na uwzględnienie, stosowane będą ulgi przy wymiarze podatku

Z POCZTY.

— Służsze zarządzenie. Wileńska Dyrekcja Poczt i Telegrafów stwierdziła ostatnio, że przesyłki ekspresowe są często doręczane ze znacznym opóźnieniem, co powoduje skargi adresatów. Zdarzały się nawet wypadki, że z wysyłanych jednocześnie z jednej miejscowości do tego samego adresata dwóch przesyłek ekspresowych i zwykłej — zwykła dochodziła wcześniej. W związku z tem władze pocztowe Dyrekcji Wileńskiej poleciły podległemu personelowi zwracanie uwagi na te rzeczy, gdyż przyczyniają się one do podważenia zaufania do sprawnego funkcjonowania poczty.

ZE ZWIĄZKÓW I STOWARZYSZEŃ.

— Komunikaty Rodziny Wojskowej. Sekcja Robót Rodziny Wojskowej zawiadamia, że w najbliższym czasie otwiera kurs malarstwa i rysunków. Informacje i zapisy w sekretarjacie Rodz. Wojsk., Mickiewicza 13. we wtorki i piątki od godz. 18-iej do g. 19-iej w kurs przyjmowani są panie i panowie cywilni i wojskowi.

Sekcja Robót Rodziny Wojskowej przyjmuje zapisy na lekcje robót artystycznych. W programie: nauka haftu, roboty siatkowe, tkactwo i t. d.
Zapisy i informacje dla pań cywilnych i wojskowych w sekretarjacie, Mickiewicza 13 we wtorki i piątki od godz. 18-iej do godz. 19-iej.

ZEBRANIA I ODCZYTNY.

— Klub Włosezów. W piątek dnia 19 b. m. w lokalu przy ulicy Przejazd 12 odbędzie się XXII zebranie Klubu Włosezów Seniorów. Początek o godz. 19 dla członków o godz. 20 dla zaproszonych gości. Na porządku dziennym: 1) Po powrocie z Genewy p. redaktor K. Okulicz omówi sytuację międzynarodową przez pryzmat Genewy, 2) w godz. 19—20 — sprawy programowe klubu.

— Zarząd Towarzystwa Prawniego inż. Ignacego Danilowicza komunikuje, że odczyt prof. Franciszka Bosowskiego na temat „Międzynarodowy Związek Wierzyeli” odbędzie się w piątek dnia 19 lutego r. b. o godzinie 20-iej w lokalu Rady Adwokackiej w Sądzie Okręgowym w Wilnie Mickiewicza Nr. 36.

Goście miłe widziani.
— Kom. P. K. U. Wilno — Miasto podaje do wiadomości, że w dniu 21 b. m. o godz. 11 min. 30 odbędzie się w lokalu Z. O. R. przy ulicy Wileńskiej 33 zebranie informacyjne członków Wil. Kola Zw. Officerów Rezerwy z następującym porządkiem dziennym:
1) Zagalenie.
2) Sprawozdanie Sekcyj.
3) Program działalności na przyszłość.
4) Dyskusja i wolne wnioski.
Udział członków w zebraniu obowiązkowy.

Charakter zebrania nakłada na członków moralny obowiązek punktualnego przybycia na zebrania.

KOMUNKATY.

— Egzaminy dla rabinów i podrabinów. Dnia 1 marca 1932 r. o godz. 11-iej odbędzie się w Urzędzie Wojewódzkim Wileńskim sesja komisji egzaminacyjnej egzaminu z języka polskiego dla kandydatów na rabinów i podrabinów ubiegających się o to stanowisko w gminach wyznaniowych żydowskich na obszarze województwa wileńskiego.
Kandydati na rabinów i podrabinów, którzy dotąd nie złożyli egzaminu, a ubiegają się o to stanowisko w gminach, mają się stawić na egzamin w wskazanym terminie po zeżeniu właściwych podań i uiszczeniu w Kasie Skarbowej do dyspozycji Urzędu Wojewódzkiego opłaty egzaminacyjnej w kwocie zł. 30.

SPRAWY ŻYDOWSKIE.

— Konflikt na reżni miejskiej sikkidowicy. Trwający od kilku dni konflikt na reżni miejskiej w dniu onegdajszym władze

administracyjne zlikwidowały. Wobec powtarzających się bójek i awantur z reżnikami Starostwo Grodzkie po porozumieniu się z Urzędem Wojewódzkim wydało polecenie przejęcia zarządu nad reżnikami Gminie Żydowskiej, co też gmina uczyniła. Z zarządzenia tego nie są zadowoleni rabin, który wnieśli protest.

Groźba strajku w Gminie Żydowskiej. Na ostatnim posiedzeniu Gminy Żydowskiej była rozpatrywana sprawa uposażeń pracowników. Na wieść o tem pracownicy gminy wystosowali pismo z oświadczeniem iż nie godzą się na żadne obniżki plac i w razie nieuwzględnienia ich prośby grożą strajkiem.

SPRAWY ROBOTNICZE.

— Magistrat przychodzi z pomocą bezrobotnym. W chwili obecnej Magistrat m. Wilna zatrudnia na robotach miejskich 375 bezrobotnych. Jak się dowiadujemy, z dniem 22 b. m. ilość zatrudnionych robotników ma być zwiększona do 500. Zatrudnieni przez Magistrat bezrobotni otrzymali pracę przy regulacji góry Bouffalowej, ul. Sołkańskiej oraz przy parcelacji Tupajczek i regulacji brzozy Wilji przy ulicy Zyguntowskiej. Roboty te prowadzone są z pomocą z kredytów wydziału opieki społecznej Magistratu, częściowo zaś z sum wyasygnowanych przez Wojewódzki Komitet do Spraw Bezrobocia.

ROZNE.

— Sprostowanie. Do notatki kronikarskiej zamieszczonej we wczorajszym numerze „Kurjera Wileńskiego” w rubryce samorządowa zakradł się błąd. W ostatnim ustępie tej notatki podano, że na posiedzeniu budżetowym Sejmiku wł-trockiego do komisji rewizyjnej, wobec rezygnacji meo. Wincentego Luczyńskiego, powołano inż. Józefa Fiedorowicza, otóż prostujemy, że p. inż. Fiedorowicza powołano do komisji nie na miejsce meo. Luczyńskiego, lecz na miejsce dr. Wacława Zajczkowskiego.

TEATR I MUZYKA

— „Mam lat 26” — na Pobulance. (ostatnie dni). Dziś w piątek dnia 19-go lutego b. r. o godz. 8-iej w. ciekawa sztuka „Mam lat 26” rozstrząsaćca problem szalejącego drż w całym świecie bezrobocia. Sztuka napisana jest z talentem, nieprzejęcicie insecniwizowana, pozatem obfituje w szereg niebywałych atrakcyj tuncznych jak „Taniec piędzi”, „Kobieta ze świnią”, „Rakan”, „Happy feet”, „Zdrowie dam”, które odwarzają uroczę girlsy, przy dźwiękach nastrojowej, perwersyjnej muzyki. W akcji bierze udział urzeszo 50 osób.

Przypominamy, iż sztuka „Mam lat 26” — zbliża się ku końcowym przedstawieniom. Jutro w sobotę dnia 20 lutego o godz. 8 w. „Mam lat 26”.

PREMIERY W TEATRACH MIEJSKICH.

— „Co może kobieta” w Teatrze Lutnia. Dziś w piątek dnia 19 b. m. w Teatrze Lutnia przedstawienie wzaioszone z powodu próby generalnej.

Jutro w sobotę dnia 20 lutego o godz. 8 w. odbędzie się premiera arcywesołej komedii Antoina „Co może kobieta” czyli „Nieprzyjaciółka” z udziałem pp. Ladosiówny, Szarszewskiej, Zastrowskiego, Glińskiego, Jaskiewicza, Domańskiego i innych. Sztuka powścią ciekawy problem — miłość kobiety do trzech typów męskich, ukazując jawkociu jako matkę współczesnej córki Rzeczdy ziej się między rokiem 1890 a 1891 Głotne w ciekawych sferach. Europejskie nazwisko Petroniusza dzisiejszych czasów Antoina wzbudza wielkie zaciekawienie sobotnią premierą.

— „Dwunasta noc” — na Pobulance. W początkach przyszłego tygodnia, już we wtorek dnia 23 lutego o godz. 8 wiecz. ukaże się po raz pierwszy niezrównana komedia Szekspira „Dwunasta noc” albo „Co chcecie” w świetnej inscenizacji Wacława Radulskiego.

POPOLUŃNIOWKI NIEDZIELNE.

— Na Pobulance. W niedzielę dnia 21-go lutego b. r. o godz. 4 pp. w Teatrze na Pobulance odbędzie się po raz ostatni w sezonie przedstawienie popołudniowe po cenach propagandowych sztuki G.

Spadek kursu dolara.

Przyzwyczajono się uważać dolar za pieniądz murewany, któremu nie i nigdy grozić nie może. W wielu krajach, m. in. i u nas zawierano tranzacje, obliczając jej wartość w dolary, t. j. asygnując się od ewentualnego spadku kursu waluty krajowej.

Powodem spadku jest decyzja Prezydenta Stanów Zjednocz. obniżenia pokrycia złotego banknotów dolarowych z 68 na 40 proc. Oznacza to ogromne (o przeszło 2 miljardy) powiększenie obiegu banknotów, a co za tym idzie ożywienie operacji kredytowych i handlowych.

W każdym razie nasi posiadacze dolarów, przechowujący je jako wartość nie ulegającą żadnym odchylecjom, są w strachu i szukają innych środków zabezpieczenia swoich oszczędności.

M.K.P.P. przeciwko noweli do ustawy emerytalnej.

(Tel. od własn. koresp. z Warszawy). Dnia 18 b. m. odbyło się plenarne posiedzenie międzyzwiązkowej komisji pracowników państwowych, na którym wysłuchano sprawozdania prezydium oraz delegatów z odbytych konferencji z p. wiceministrem Starzyńskim i prezesem BBWR. pos. Sławkiem w sprawie noweli do ustawy emerytalnej, wniesionej przez rząd do Sejmu.

Po dłuższej dyskusji zebrani postanowili wezwać parlamentarne grupy pracownicze BB. oraz wszystkich działaczy reprezentujących świat pracy w Sejmie i Senacie do obrony rzekł pracowniczych, które to prawa projekt noweli narusza.

Odrzucenie projektu reformy wyborczej.

PARYŻ. 18.II. (Pat.) Komisja senacka, powołana do rozpatrzenia projektu reformy wyborczej, odrzuciła jednogłośnie artykuł, dotyczący systemu głosowania, odesłała zaś do opracowania specjalnej komisji artykuł o prawie wyborczym kobiet, oraz poleciła sprawozdawcy przestudować wniosek, czy natychmiastowe zastosowanie przymusu głosowania jest możliwe.

Bernard Shaw uległ wypadkowi samochodowemu LE CAP, 18. 2. (Pat.) Bernard Shaw, który wraz z małżonką zwiedza obecnie Południową Afrykę, uległ podczas przejazdu wypadkowi samochodowemu. Shaw został poważnie kontuzjowany, zaś jego żona jest ranna w rękę.

Popierajcie Ligę Morską i Rzeczną!

Z Muzyki

Trio Belgijskie. — Recital Zygmunta Protasewicza i Józefa Turczyńskiego.

Nie będzie wcale przesadą, jeżeli stwierdzimy, że Trio Belgijskie do osiągnięcia najwyższych doskonałości w dziedzinie sztuki zespołowej i oddźwięcznej.

To co słyszeliśmy w sali Konserwatorium nasuwa same superlatywy o wykonawcach. Idealne zespolenie, a równocześnie prawdziwie wirtuozowska gra każdego z artystów, wyczuć stylu, niesłychanie szlachetna, pełna wyrazu i poletu interpretacja, utworu, — wszystko to się składa na całość skończenie artystyczną, chwila mi porywającą w swojej doskonałości.

Panowie: Dubois, Bosquet i Damtois, odegrali trzy tria: Brahmsa C-dur, Ravel'a i Francka fis-moll.

Nareszcie słuchacze wileńscy otrzymali program zupełnie nowy, przynajmniej u nas nigdy nie wykonywany.

Rzadko zdarza się słyszeć obecnie na koncertach utwory Brahmsa. Jest on wprawdzie dla psychiki współczesnej zbyt refleksyjnie skupiony, jednakże warto tego głębokiego autora dać częściej w program, ma on zawsze coś ważnego do powiedzenia w formie nieopóźniającej. Trio Ravela przeniosło słuchaczy do dziedziny większej barwności, kolorystyki dźwiękowej, rozmaitości rytmicznej i skomplikowanego opracowania tematycznego.

Franck zaś był niejako ogniwem pośrednim pomiędzy tymi dwoma autorami, dając ze siebie najszlachetniejszą inwencję w ramach mocno zaznaczonych.

Pan Zygmunt Protasewicz znany już nam z poprzednich paru występów, po powrocie z Mediolanu, wystąpił z własnym recitalem

RADJO

PIĄTEK, dnia 19-go LUTEGO 1932 ROKU. 11.58: Sygnał czasu. 14.10: Program dzieńny. 14.15: Utwory P. Czajkowskiego (płyty). 15.15: Kom. 15.25: „Trylogia Sienkiewicza” — odczyt. 15.50: Aud. dla chorych z Lwowa. 16.20: „Kondotjer włoski z XV w. — Francesco Carmagnola” — odczyt. 16.40: Codzienny odcinek powieściowej. 16.55: Lekcja angielskiego. 17.10: „Don Carlos” — Schillera” — odczyt. 17.35: Koncert (płyty). — 18.50: Kom. LOPP-u. 19.00: Polakom na Kowieńszczyźnie. 19.15: „Przegląd pracy rolniczej krajowej i zagranicznej”. 19.25: „Kłopoty Osmiańszczyzna” — felj. regionalny. 19.40: Program na sobotę. 19.45: Prasowy dziennik radj. 20.00: Pogad. muz. 22.40: Kom.

Co zaś do modulacji głosu, ekspresji wyrazu i wogóle strony muzycznej wykonania można byłoby bezwzględnie więcej oczekiwać od tego zdolnego artysty. Pod względem repertuaru mielibyśmy również pewne zastrzeżenia — pożądanym byłoby włączenie do programu utworów mniej opiewanych i banalnych, a bardziej wartościowych muzycznie.

Pomimo jednak tych zastrzeżeń wierzymy w piękny rozwój przyszłości śpiewaczej p. Protasewicza.

Na recitalu Józefa Turczyńskiego mogliśmy stwierdzić, jak dużych postępów można oczekiwać od artysty już skończonego, a jednak nie ustającego w ciągłych wysiłkach do doskonałości się. Program swój, złożony z Bacha, Beethovena, Chopina, Debussy'ego, Dohnanyi'ego i in., wykonał Turczyński wprost znakomicie, tak pod względem pewności technicznej, jak i trafności ujęcia.

Wyjątek stanowiły tu tylko: scherzo h-moll i polonez fis-moll, których dobre wykonanie może być zakrojone chyba na miarę jakiegoś fenomenalnego artysty, tyle w nich przez bogatego i złożonego materiału technicznego do pokonania i tyle obrzytniej treści ideowej, oraz napięcia dramatycznego.

Występ Józefa Turczyńskiego cieszył się dużym powodzeniem u licznie zebranej publiczności. Z. B.

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Wilnie IX rewiru Konstanty Karmeliłow, zam. w Wilnie przy ul. Gimnazjalnej Nr 6 m. 14 na zasadzie art. 1030 U.P.C. podaje do wiadomości publicznej: że w dniu 25 lutego 1932 r., o godz. 10-tej rano w Wilnie, przy ul. Mostowej 3 a, odbędzie się sprzedaż z licytacji publicznej mebli ruchomych, należących do Bronisława Jagody składającego się z umeblowania, patesonu, maszyn, samowaru i t. p., oszacowanych na sumę 1380 zł. 2.65/VI Komornik Sądowy K. Karmeliłow.

WYGNODNIEJ I TANIEJ! Aby uniknąć tłoku w sezonie wiosennym i letnim już teraz przyjmujemy wszelkie ubrania do farbowania i czyszczenia. Prasośnia, farbiarnia i pralnia chemiczna „EXPRESS” WILNO, Wielka 31, tel. 17.00 CENY ZNIŻONE.

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Wilnie IX rewiru Konstanty Karmeliłow, zam. w Wilnie przy ul. Gimnazjalnej Nr 6 m. 14 na zasadzie art. 1030 U.P.C. podaje do wiadomości publicznej: że w dniu 25 lutego 1932 r., o godz. 10-tej rano w Wilnie, przy ul. Mostowej 3 a, odbędzie się sprzedaż z licytacji publicznej mebli ruchomych, należących do Bronisława Jagody składającego się z umeblowania, patesonu, maszyn, samowaru i t. p., oszacowanych na sumę 1380 zł. 2.65/VI Komornik Sądowy K. Karmeliłow.

WYGNODNIEJ I TANIEJ! Aby uniknąć tłoku w sezonie wiosennym i letnim już teraz przyjmujemy wszelkie ubrania do farbowania i czyszczenia. Prasośnia, farbiarnia i pralnia chemiczna „EXPRESS” WILNO, Wielka 31, tel. 17.00 CENY ZNIŻONE.

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

W związku z urządzeniem własnych składów połączonych torem kolejowym mam możliwość obniżenia cen WĘGLA I KOKSU z pierwszorzędných kopali GÓRNOŚLĄSKICH koncernu „PROGRESS” Przedsiębiorstwo Handl.-Przemysł. M. DEULL, Wilno, BIURO — Jagiellońska 3, tel. 8-11 Bocznicza własna-Kijowska 8, tel. 999

Kino Miejskie

SALA MIEJSKA ulica Ostrobramska 5

DAMA W SZKARŁACIE

Tragedia rewolucyjna rosyjskiej. Największy przebieg rosyjski p. t. W roli głównej: Lya de Putti. Koncertowa orkiestra pod batutą M. Sańnickiego. Początek o godz. 4, 6, 8 i 10 wiecz. Ceny miejsc: balkon 30 gr., parter 60 gr. Kasa czynna od 3.30 do 10 wiecz.

Dźwięk. Kino - Teatr HELIOS

Wileńska 30, tel. 9-26

UŁANI, UŁANI, Chłopcy Malowani

Wszystcy spieszcze urzęci Najwzrostła dźwiękowość polski 100% mówiony i śpiewany! Scenar. gen. Wieniawy Długoborskiego. Muzyka W. Dana. W rol. gl. najulub. art.: Zula Pogorzelska, K. Krukowski (Lopek), A. Eymsha, W. Waiter, M. Frejnkiet. Dla młodzieży dozwolone. Na 1-szy seans ceny znizone. Początek o godz. 4, 6, 8 i 10.15.

Dźwięk. Kino-Teatr HOLLYWOOD

Mickiew 22, tel. 15-28

BRACIA KARAMAZOWY

Największy film świata W.g. niemiernotelnego powieści T. Dostojewskiego. W rol. gl. znana aktorka rosyjska Anna Stein i Fritz Kortner. ŚPIEWY ROSYJSKIE — WSPANIAŁA WYSTAWA! — CHÓR CYGANÓW. Uwaga! Dyrekcja zawiadamia Sz. Publiczność, że po długich staraniach film zezw. wyw. na kresach w całości NAD PROGRAM: Dodatek rysunkowy i Tygodnik dźwięk. Foxa. Pomimo ogromnych kosztów sprowadz. tego filmu — ceny normalne. Bilety honorowe i kontromarki w dzień premiery — bezwzględnie nieważne. Następnym program: Film ze „Złotej Serji Polskiej” — „ROK 1914” z Jadwigą Smorską i Witoldem Conti.

Dźwiękowe Kino CASINO

Wielka 47,